Літературні казки з народу (про творчість братів Грімм). 5 клас

Брати Вільгельм (1786-1859) та Якоб Грімм (1785-1863) вирішили підтримати німецьку культуру, «дати молоді та народові здорову поживу, від якої ніхто не відмовиться» — вони записували народні німецькі казки з уст різних оповідачів — чиновників, селян, дворян, підготували й видали кілька збірок народних казок. Брати Грімм були німецькими вченими, філологами, які досліджували фольклор та вивчали мову рідного народу. Брати Грімм почали створювати «Словник німецької мови» і своєю працею підтримували національний дух та рідну німецьку культуру. Одними з їх найвідоміших казок були «Білосніжка» і «Бременські музиканти». А хто з нас у дитинстві не чув казку про смішну «розумну Ельзу», таку далекоглядну і таку незугарну? Або про бременських музикантів? Хто не боявся за долю бідних, залишених у лісі хлоп'ят, що шукають дорогу за розсипаними по землі білими камінчиками? Хто не радів відважним витівкам хороброго кравця?

У багатьох людей виникає питання: казки братів Грімм — це оригінальні твори або записи народних переказів? Відповідь на нього складна і неоднозначна. Грімми, особливо Якоб, — надзвичайно суворо ставилися до того, щоб казки залишалися справжніми, народними, щоб в їх переказі не було ніякого спотворення, ніякої переробки на сучасний лад, на власний смак. Суворий до педантизму Якоб наполягав на щонайповнішій фольклорній достовірності. Вільгельм, більше поет, ніж учений, вважав, що потрібна художня обробка матеріалу. Втім, розбіжності ці були навіть корисні: завдяки ним тексти гриммівських казок суміщають в собі сумлінну наукову достовірність з авторським поетичним стилем. Записуючи казки із слів різних людей, Грімми не могли, та й не хотіли, дослівно відтворювати манеру розповідачів. Вони залишали в недоторканності лад мови, композицію, самий дух казки, але переказували її по-своєму, завжди творчо. Брати знайшли свій єдиний стиль — живий, простодушний, іноді лукавий. Завдяки цьому стилю їх казкові збірки стали не просто працею, але й великим явищем німецької романтичної літератури.

Брати-письменники бачили в творах усної народної творчості свої естетичні зразки, джерела сучасної літератури і основу її національного характеру. Їх літературним казкам властиве поєднання чарівного, фантастичного, примарного і містичного з сучасною дійсністю.

«Німецькі перекази» братів Грімм, як і «Дитячі і сімейні казки», викликали до життя Жваву діяльність збирача в багатьох країнах. Поняття «казка» закріпилося за казкою народною, але разом з тим позначало і літературну казку. В той же час робилися спроби дати визначення літературній казці. Пріоритет належить Я. Грімму, що бачив відмінність літературної казки від народної в усвідомленому авторстві й у властивому першій гумористичному началу.